

บทคัดย่อ

รายงานการวิจัยเรื่อง “ การพัฒนาหลักสูตรการสร้างเครื่องดนตรีพื้นเมือง “
โดย นภดล พูลสวัสดิ์ ปี พ.ศ. 2548

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายที่จะสร้างหลักสูตรการสร้างเครื่องดนตรีพื้นเมือง โดยวิธีดาคัม และทดลองใช้หลักสูตร เฉพาะในส่วนของการสร้างปี่อ้อที่ใช้ในวงกันตรึม รูปแบบการทดลองเป็นแบบ One Group Pre test – Post test Design กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (ครู 5 ปี) โปรแกรมวิชาศิลปกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ จำนวน 32 คนที่เรียนวิชา ARTS 201 ภูมิปัญญาศิลปะไทย ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2548 การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบประเมินตนเองเกี่ยวกับความรู้ ทักษะ และเจตคติ ในการสร้างเครื่องดนตรีพื้นเมือง และแบบสอบถามความเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการอบรม

ผลการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตรพบว่า หลักสูตรการสร้างเครื่องดนตรีพื้นเมืองที่สร้างขึ้น มีความเหมาะสมกับระดับของผู้เรียนในระดับมาก โดยนักศึกษาประเมินว่า ตนได้รับความรู้ ทักษะและเจตคติเกี่ยวกับการสร้างเครื่องดนตรีพื้นเมืองเพิ่มขึ้น โดยผลการประเมินตนเองหลังการอบรมมีค่าสูงกว่าผลการประเมินก่อนเข้ารับการอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านเนื้อหาหลักสูตรมีความเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน และด้านความรู้และทักษะของวิทยากรที่ให้การอบรม อยู่ในระดับเหมาะสมมาก ส่วนปัญหาในการอบรมได้แก่ ด้านความเหมาะสมของช่วงเวลาในการอบรม และด้านวัสดุ อุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกในการอบรม ตามลำดับ ซึ่งนักศึกษาเห็นว่ามีปัญหาในระดับปานกลางทั้ง 2 ด้าน ส่วนข้อเสนอแนะอื่น ๆ นักศึกษาเสนอให้สอนวิธีการทำขลุ่ยเพียงออให้ด้วย

ABSTRACT

**Title : The Curriculum Development in Producing Folk Musical Instrument.
by Napadon Poonsawat. Year 2005.**

The purpose of this study was to developed the folk musical instrument production curriculum “Pey-Or” playing in Kantruem folk band using DACUM technique. One Group Pre test - Post test Design was used in implementing the curriculum. The Subject of this study consisted of 32 first year student in Arts program of five-year bachelor in education syllabus studying in ARTS 201 class in the first semester of the academic year 2005 at Surindra Rajabhat University. A measurement form was administered to evaluate the competencies in making folk musical instrument “Pey-Or” in the areas of knowledge, skill, and attitude and a questionnaire was launched to get information on problems of implementation.

The results of this study was that the curriculum was suitable to the level of students. There was a significant difference at .01 level in self-evaluation of student between before and after learning. The content of the curriculum and the knowledge and skill of the lecturer were suitable to the level of students. Some problems found in the training were : the period of learning was the first priority from the questionnaire was not suitable to learner, second priority was the lack of materials. The suggestions from the questionnaire was that the students wanted to learn to make Thai flute.

คำนำ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาจากรองศาสตราจารย์ ดร. กิ่งฟ้า สิ้นธุวงษ์ แห่งคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่กรุณาชี้แนะ ให้ข้อคิดและแนวทางในการจัดทำเค้าโครงการวิจัยและแนวทางแก้ปัญหาในการดำเนินการ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณเป็นที่ยิ่ง และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. เจริญ สามารถ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทองสุข วันแสน โปรแกรมวิชาวัดผลและวิจัยทางการศึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กัญญา โพธิวัฒน์ โปรแกรมวิชาหลักสูตรและการสอน ผู้ช่วยศาสตราจารย์คนึง สายแก้ว โปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย และผู้ช่วยศาสตราจารย์ปราโมทย์ ด้านประดิษฐ์ โปรแกรมวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ตลอดจนตรวจแก้ไขเครื่องมือการทดลองและตรวจสอบผลการทดลอง เพื่อนคณาจารย์กลุ่มวิชาสุนทรีย คณิตศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ที่ให้การสนับสนุน ช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ รวมถึงการเข้าประชุมปรึกษากิจการจัดทำหลักสูตรการอบรม และอาจารย์พูน สามสี ที่ได้กรุณาสนับสนุนและจัดหาวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการทดลอง

ขอขอบคุณ อาจารย์พรรณราย คำโสภา ที่กรุณาสับเปลี่ยนชั่วโมงทำการสอน ทำให้สามารถดำเนินการได้ตามแผนที่กำหนด และขอบคุณนักศึกษาโปรแกรมวิชาศิลปกรรม หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต 5 ปี ทุกคนที่เข้าร่วมการทดลองครั้งนี้ ขอขอบคุณอาจารย์สมพร จินากุล โปรแกรมวิชาภาษาต่างประเทศ ที่กรุณาตรวจแก้ไขบทคัดย่อ และทุกท่านที่กรุณาให้แนวคิดหรือมีส่วนร่วมให้การสนับสนุนในด้านต่าง ๆ เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

นภดล พูลสวัสดิ์

30 กันยายน 2548

สารบัญ

บทที่	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
Abstract.....	ข
คำนำ	ค
สารบัญ.....	ง
บัญชีตาราง	ช
บัญชีภาพประกอบ	ซ
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ข้อตกลงเบื้องต้นของการวิจัย.....	4
สมมุติฐานของการวิจัย.....	5
ขอบเขตในการวิจัย.....	5
คำนิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
ความหมายและองค์ประกอบของหลักสูตร.....	7
กระบวนการพัฒนาหลักสูตร.....	10
แนวคิดและการพัฒนาหลักสูตรโดยวิธีดาคัม.....	12
การฝึกหัดครูคนตรีในประเทศไทย.....	32
หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต โปรแกรมวิชาศิลปกรรม.....	34
กัณฑ์.....	41
เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	46
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	49
การสร้างและพัฒนาหลักสูตร.....	49
รูปแบบการวิจัย.....	50

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	50
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	50
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
ผลการพิจารณาดัชนีความสอดคล้อง.....	57
ผลการนำหลักสูตรไปทดลองใช้.....	57
ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ประเมิน.....	57
ตอนที่ 2 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างผลการประเมิน	
ก่อนการอบรมและหลังการอบรม.....	58
ตอนที่ 3 ความเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหาของ	
การอบรม.....	60
ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ.....	61
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	62
ความมุ่งหมายในการวิจัย.....	62
กลุ่มตัวอย่าง.....	62
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	63
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
อภิปรายผล.....	63
ข้อเสนอแนะ.....	66
บรรณานุกรม.....	67
ภาคผนวก.....	73
ภาคผนวก ก รายนามผู้เข้าประชุมคาคัม.....	75
ภาคผนวก ข หลักสูตรการสร้างเครื่องดนตรีพื้นเมือง.....	77
ภาคผนวก ค รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ.....	94
ภาคผนวก ง แบบประเมิน.....	96

ภาคผนวก จ ภาพกิจกรรม.....	104
ประวัติผู้วิจัย	107

บัญชีตาราง

ตารางที่		หน้า
1	กลุ่มวิชาและหน่วยกิตของหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (ครู 5 ปี).....	35
2	การจัดโปรแกรมการศึกษา.....	39
3	สถานภาพของผู้ตอบแบบประเมิน.....	57
4	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างผลการประเมิน ก่อนการอบรมและผลการประเมินหลังการอบรม.....	58
5	วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างผลการประเมิน ก่อนการอบรมและผลการประเมินหลังการอบรม.....	60
6	ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหาของการอบรม.....	60

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบที่	หน้า
1 ความหมายของหลักสูตร.....	8
2 กระบวนการพัฒนาหลักสูตรของเซเลอร์ และอเล็กซานเดอร์.....	11
3 การเรียงลำดับสมรรถภาพหลักของอาชีพ.....	23
4 การเรียงลำดับสมรรถภาพย่อยของสมรรถภาพหลัก.....	24
5 โครงสร้างของปี่อ้อ.....	43
6 ระดับเสียงของปี่อ้อในจังหวัดสุรินทร์และการใช้นี้ว.....	45